

MÁTRA

Aktív
Magyarország

Erdei Vándor
ÚTIKALAUZ

Személyes adataim

Név:

Iskola:

Vándortáborom időpontja:

Az **útvonal felelőse**, aki a tábor időtartama alatt szükség esetén hívható:

Dudás Béla | dudas.bela@egererdo.hu | 06 30 645 4842

A Mátrai Erdei Vándortábor útvonal erdész házigazdája az **EGERERDŐ Zrt.**

3300 Eger, Kossuth L. u. 18. | 06 36 801 500 | egererdo@egererdo.hu | egererdo.hu

Az Erdei Vándortáborok szervezője az **Országos Erdészeti Egyesület**

1021 Budapest, Budakeszi út 91. | 06 1 201 6293 | info@erdeivandor.hu | erdeivandor.hu

KEDVES ERDEI VÁNDOR, ÜDVÖZLÜNK A MÁTRÁBAN!

Az előtted álló hét nap az erdő titkainak és értékeinek megismerésével telik majd. Nagyon reméljük, hogy olyan élményben lesz részed, amely élethosszig összeköt a természet szeretetével és védelmével.

Az Erdei Vándortábor Programot azért hívtuk életre, hogy minél több fiatal személyes tapasztalatokat szerezhessen a magyar erdőkről, testközelből találkozhasson mindazzal, amit a természetismeret, a biológia vagy a földrajz órán tanult. Nem túlzás azt mondani, hogy a változó klímában az erdők az egészséges természeti környezet, és így az emberiség fennmaradásának egyik zálogát jelentik. Ismerd meg tehát értékeit, és váljon életed részévé ezeknek az értékeknek a védelme!

A mátrai út az egyik legtöbb kihívást tartalmazó hazai turisztikai útvonal. Tiszteletet parancsoló bércek, békés gerincek, fel és le hullámzó turistautak jellemzik és számos olyan látnivaló, amelyek magyar kultúránk szerves részét képezik. A térség állami erdeit az EGERERDŐ Zrt. szakemberei kezelik: gondozzák és hasznosítják a faállományt, fenntartják a pihenőhelyeket és a kirándulásokhoz szükséges berendezéseket.

Az erdei vándortábor során érezd jól magad, élvezd és ismerd meg az erdőt, és térj vissza ide mihamarabb!

Országos Erdészeti Egyesület

TÚRÁZNI CSAK OKOSAN, SZÉPEN!

Az alábbiakban összefoglaljuk az erdőjárással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, hogy saját és társaid érdekében minden erdei vándor gondos és körültekintő turista-ként léphessen be az erdőbe. Ne feledjük: az erdő állatok és növények ezreinek élőhelye, otthona, ezért viselkedjünk benne jó vendéghez illő, kellő tisztelettel!

Tájékozódás

A biztonságos túrázás legfontosabb eleme a jó tájékozódás. Bár sokaknál lehet digitális eszköz (pl. GPS, mobil applikáció), az út során mindig legyen nálunk **papíralapú turista-térkép**, hiszen nincs mindig elég erős jel, vagy lemerülhet az eszközünk akkumulátora. Ismerjük meg a turistatérképek jelzéseit! Az Erdei Vándortáborok legnagyobb részben **jelzett turistaúton** haladnak, így a jelzéseket követve eljutunk a napi célunkig.

- A jelzéseknek négy alapvető színe van: **a kék, a piros, a sárga és a zöld**. Ezeket a térképek legtöbbször a szín nagy kezdőbetűjével jelölik (K, P, S, Z).
- A jelzések alaptípusa a **sáv**, ami az egyes színekben így néz ki:
- **Kereszt** jelzéssel általában a sáv jelzéseket összekötő, vagy a településekhez átkötő utakat jelölik. Így néz ki például a kék kereszt jelzés:
- **Háromszög** jelzéssel a hegycsúcsokra vagy kilátókhoz vezető utakat jelölik. Ilyen például a piros háromszög jelzés:
- A **négyzet** jelzés a sáv jelzésekről leágazó, fontosabb helyre (pl. szálláshelyre) vezető utakat jelölik. Például a sárga négyzet:
- **Kör** jelzéssel a forrásokhoz, kutakhoz vezető utakat jelölik. Így néz ki például a piros kör jelzés:
- **Omega** jelzés jelöli a barlangokhoz vezető utakat, mint például a sárga barlang jelzés:
- Az **L alakú** jelzés a romokhoz, műemlékekhez vezető utakat jelöli, mint például a piros L jelzés:
- A **Mária Út** egy Közép-Európán átívelő zarándok- és turistaút-hálózat. Ennek útvonalát jelöli különböző színekkel ez a jelzés:

Mire figyelj a táborhelyen?

- Egy nyár alatt erdei vándorok százai fordulnak meg a táborhelyeken, ezért mindenkit arra kérünk, hogy **olyan állapotban hagyja a táborhelyét, amilyen állapotban át szeretné venni!**
- **Ha a felszereléseden bármi igazítanivaló van**, vagy meg kell szárítani az elázott ruháid, az érkezés után minél hamarabb láss hozzá, mert a reggeli indulás előtt nem biztos, hogy lesz rá idő!
- Továbbindulás előtt gondosan pakoljatos be és ellenőrizzéd a felszereléseket, hogy **semmi fontos dolog ne maradjon hátra!**
- **Tűzet csak a kijelölt tűzrakóhelyeken szabad gyújtani!** Tűzrakás előtt tájékozódj a vándortábor vezetőjétől, hogy nincs-e érvényben tűzgyújtási tilalom, a tilalom ugyanis a kijelölt tűzrakóhelyekre is vonatkozik!
- **Legyen ez az év legzöldebb hete!** Tartsátok be a kiadvány hátoldalán olvasható javaslatokat, és találjátok ki további vállalásokat a környezet védelme érdekében!

Mire figyelj útközben?

- A kirándulás ütemét a legkisebbek, illetve a gyengébb állóképességűek haladásához igazítsuk! **Soha ne hagyjuk magukra a tapasztalatlanabb társainkat – még viccből sem!**
- Az erdőterületen előforduló kullancsok elleni legjobb védekezés a megfelelő öltözet (zárt cipő, hosszúnadrág), és a különböző riasztószerek használata. Egyes kullancsok által terjesztett betegségek ellen védőoltással is lehet védekezni. Kirándulás után mindig vizsgáljátok át magatokat!
- **Természetvédelmi területen** tilos a növények és az állatok, valamint azok élőhelyeinek veszélyeztetése vagy elpusztítása!
- Az erdő természeti értékeit mi, emberek veszélyeztetjük a legjobban. Ezért az út során **ne térjete le a kijelölt turistautakról!** A felesleges taposás ugyanis évtizedekkel visszavetheti a fiatal erdők növekedését, elpusztítja a védett növényeket és azok élőhelyeit.
- És végül a legfontosabb: **figyelj a társaidra**, hogy együtt, közös élményekkel, vidáman válhassatok erdei vándorokká!

1. nap

TAR – FENYVESPUSZTA

Útvonal: Tar, vasútállomás – Felső-Csevice-kút – Fenyvespuszta

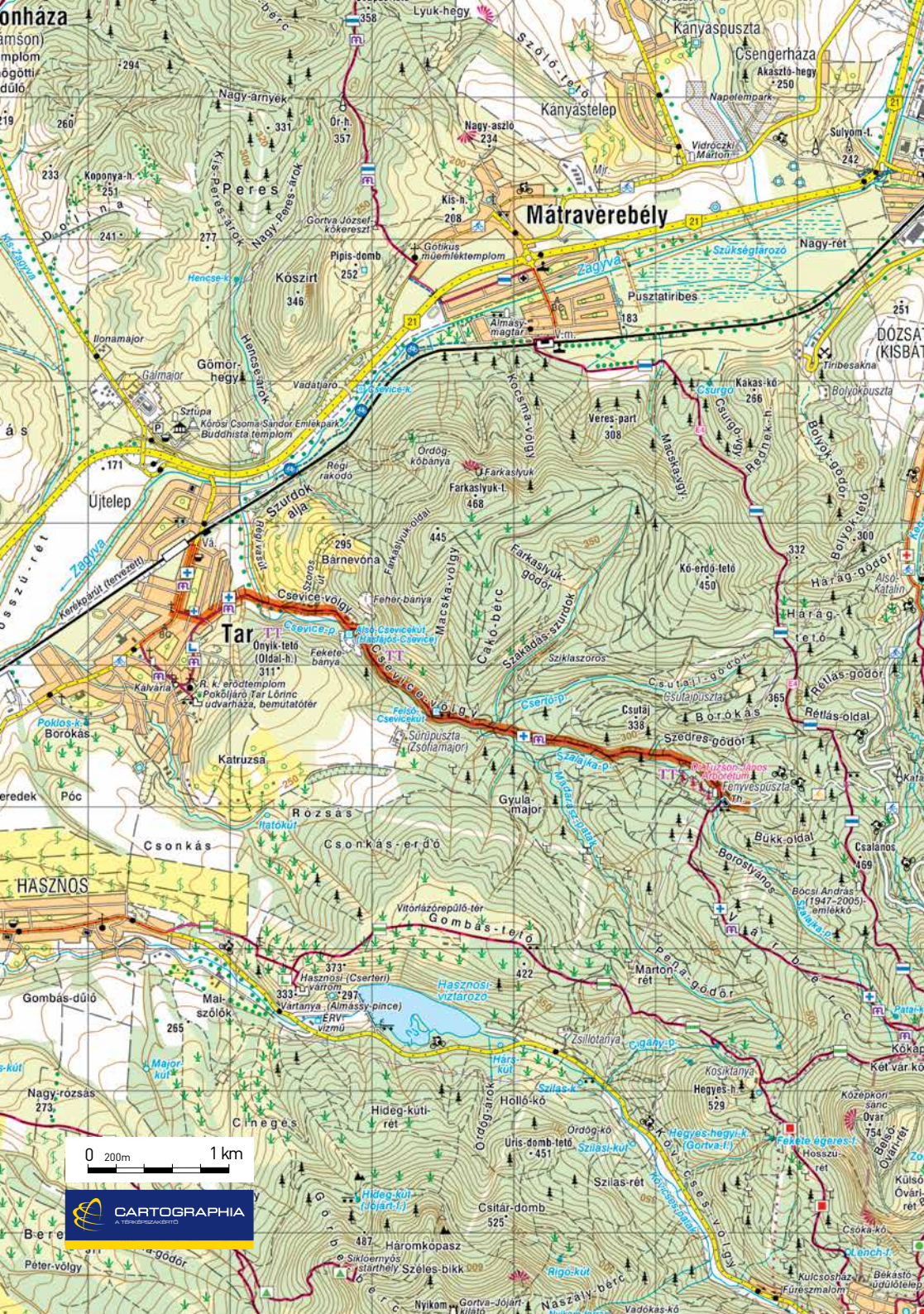
Napi útvonalhossz: 5,3 km

Napi szintemelkedés/lejtés: 150 m/7 m

Az első napi úti célok a Tar-Fenyvespuszta közelében található Cseresznyésstorok-tisztás, ahol felállított sátrak várnak benneteket. A szálláshelyre egy könnyű gyalogtúrával juttok el a tari vasútállomástól a jelzésen, Fenyvespuszta irányába. A turistaházat elhagyva mintegy 200 méter után egy jobbra kitérő, jelöletlen erdei út mentén tárulkozik ki a tisztás a táborhellyel. A vándorút első helyszínén érdemes felkeresni Pokoljáró Tar Lőrinc udvarházának romjait, vagy a falu határában lévő Kőrösi Csoma Sándor Emléparkot a Béke-sztúpával. A faluból tovább haladva megkóstolhatjuk a Csevice-völgy mentén haladva a mátrai csevice forrás savanyú vizét az Alsó-, majd a Felső-Csevice-kútnál.

A tari Béke-sztúpa

Tudtad?

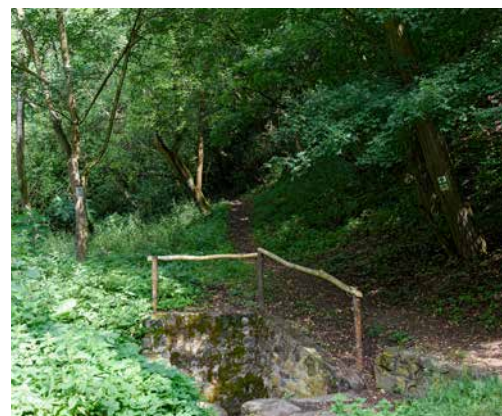
Csevicei kutak – Első napunkon utunk a Csevice-völgyön végig vezet a Csevice-patak mentén. Az Ilona-völgyi kúthoz hasonlóan itt is ihatunk a hegység mélyéből feltörő savanyúvízből. A völgyben több kút is található; érdemes a Felső-Csevice-kutat választani, amelynek kifolyócsövéből a dugót kihúzva élvezhetjük vizét. A völgyben lentebb lévő Alsó-Csevice-kút merítéses rendszerű, így könnyebben szennyeződhet.

Pokoljáró Tar Lőrinc udvarháza – A vándortábor útvonala Tar községből indul. A faluban található Pokoljáró Tar Lőrinc udvarházának romja, melyhez a jelzésen lehet eljutni. Tar Lőrinc a 14. században élt kalandos életet Zsigmond király udvari lovagjaként. Több báró lázadás idején is saját testével védte a királyt, aki jutalomból pohárnokmesteri hivatallal ruházta fel, majd a Sárkány Lovagrend tagjává avatta. A kor divatja szerint elzarándokolt a spanyolországi Santiago de Compostelába, valamint Írországból Szent Patrik barlangjához. Ez utóbbi útjáról és az ott átélt látomásairól

Fenyvespuszta – erdészeti erdei iskola

készült beszámolója a középkori latin nyelvű magyar irodalom becses emléke. A beszámoló szerint a barlangba alászállva négy látomást látott, majd Szent Mihály angyal megmutatta neki a Purgatóriumot, más néven a Tisztítótűzet, ahol az életükben bocsánatos bűnöket elkövető lelkek vezekeltek. Lőrinc azonban élve visszatért a barlangból, és a különös látogatásról igazolást is kapott a helyi kolostor vezetőjétől. A beszámoló legrégebbi középkori másolatát tartalmazó kódexet a British Library őrzi, míg Magyarországon Tinódi Lantos Sebestyén közvetítésével Tar Lőrinc „pokoljárása” beépült a néphagyományba.

Felső Csevice-forrás

Tuzson Arborétum: atlaszcédrus

Tari római katolikus templom – Az udvarház falmaradványának közvetlen közelében látható a római katolikus templom, amely háromkaréjos szentélyével hazánkban igen ritka műemléknek számít. A templom 13. századi, román stílusú.

Béke-sztúpa – További látnivaló a dalai láma által 1992-ben felszentelt Béke-sztúpa, ami nem más, mint egy buddhista vallási építmény. A sztúpa és a környező épületek kiállításai többek között Kőrösi Csoma Sándor keletkutatóknak állítanak emléket.

Tuzson Arborétum – Fenyvespusztán található a Tuzson Arborétum. Nevét dr. Tuzson János egyetemi tanárról, kutatóról kapta, aki 1925-ben vette meg az itteni birtokot. Az arborétumot kísérleti területként használta: a Föld minden vidékéről örökzöld fajokat telepített ide, illetve szaporítóanyaguk előállításával foglalkozott. Az arborétum legimpozánsabb faegyede a növénykert közepén található hatalmas atlaszcédrus.

2. nap FENYVESPUZSTA KÖRTÚRA

Útvonal: Fenyvespuszta – Óvár – Mátrakeresztes –

Vidróczki-barlang – Fenyvespuszta

Napi útvonalhossz: 16,9 km

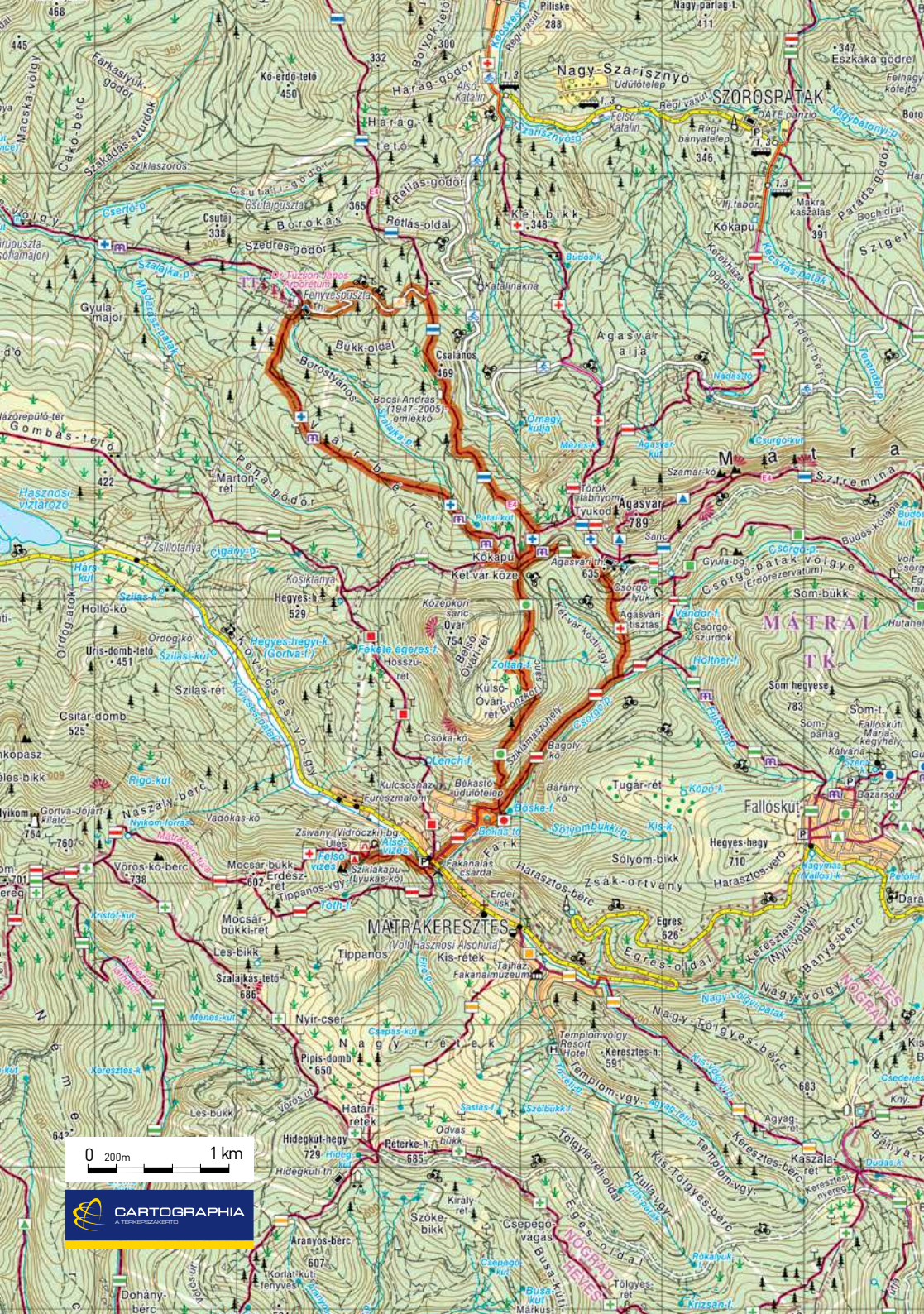
Napi szintemelkedés/lejtés: 688 m/693 m

Vándorutak egy körtúrával folytatódik Mátrakeresztes irányába, a Vidróczki-barlang-hoz és környékére. A túra a Tuzson Arborétum irányába, nyugatra indul, Fenyvespuszta felé. Miután elérték az arborétum bejáratát, déli irányba fordultok a jelzésen, mely később délkeleti irányt vesz fel. Ez tart egészen addig, mígnem egyesül a és a jelzés. Utakat keleti irányban folytatjátok mintegy 900 méteren, majd elérték a jelzést. Ezek után, természetvédelmi érdekből (erdőrezervátum magterület) eltérünk a korábbi évek útvonalától: a jelzésen haladjatok, majd a továbbiakban a jelzést követve délnyugati irányban kell folytatni a túrát, egészen Mátrakeresztesig a Békás-tó érintésével. A település falumúzeumában megismerhetitek a vidék híres mesteriségét, a fakanálkészítést. A falu főutcáját keresztezve nyugati irányban tovább haladva a jelzésen felkereshetitek a híres mátrai betyár, Vidróczki barlangját , a közelében található vízeséseket és a Lyukas-követ.

Visszafelé a falu központjától a jelzésen haladjatok északi irányba. A túra során néhol kivehetőek lesznek az Óvár sáncai, kőfalai, felkereshetitek a Zoltán-forrást is. Az Óvár keleti lejtőjén keresztezzétek a jelzést, tartsatok tovább északi irányba az erdei úton, melyen mintegy negyven méter után már a jelzést kövessétek. A kék sáv jelzés elérése után északnyugati irányban lefelé, majd az Agyagos-tetőnél a kerékpáros pihenőhelynél a jelzésen nyugati irányba forduljatok, mely visszavezet a Cseresznyés-torokba.

Ágasvár, külső óvári rét

Tudtad?

Óvár – Heves és Nógrád megye határán, Mátrakeresztes közelében, az Ágasvártól mintegy 1,5 kilométerre a 754 méter magas hegycsúcson állt egykor a hatalmas kiterjedésű Óvár. Őskori és avar kori települést vehetett körül az eredeti sáncvár, amely két részből állt: egy alsó várból, melynek területe 28 hektár, illetve és egy fellegrárból, ami 12 hektárnyi lehetett. A vár pusztulásának körülményeiről nincs adat, területén régészeti ásatás még nem történt. Az alsó és felső vár laposabb területén rét található, egyébként erdő borítja.

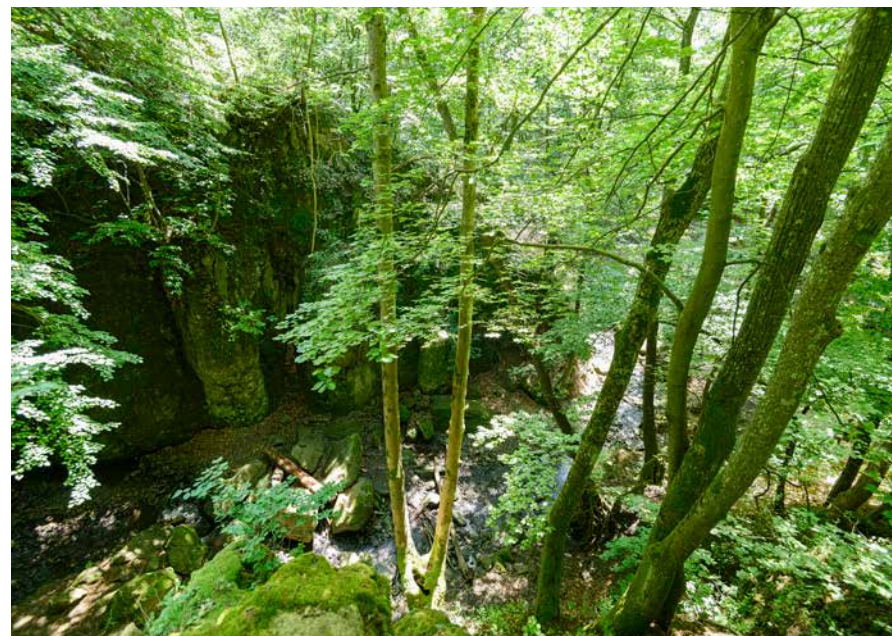

Alsó-vízesés

Vidróczki-barlang

Csörgő-patak szurdoka – A patak felszínformáló erejének köszönheti létezését. Igaz, nem túl hosszú szakaszon szegélyezi a patakot, ám viszonylagos érintetlensége és a meredek, sőt, függőleges, néhol pedig áthajló, sötét andezitfalak repedésein kibugyogyanó hatalmas gyökerek látványa különösen vadregényessé teszi e helyet. Fontos tudni, hogy a szurdok része a Csörgő-völgy erdőrezervátum magterületének, ezért a természetvédelmi érdekek maradéktalan érvényesülése érdekében nem látogatható.

Csörgő-szurdok

Mátrakeresztes – Régi nevét - Alsóhuta - mára, a fölötté magasodó Keresztes-hegy miatt, Mátrakeresztesre cserélték. A fakanálkészítésről híres település lakói kedves, barátságos emberek, már messziről köszöntik a látogatót.

Vidróczki-barlang – Más néven Zsivány-barlang, egykor Vidróczki Márton bűvőhelye lehetett.

Alsó- és Felső-vízesés – Ugyan nem szerepelnek a legtöbb útikönyv ismertetőiben, de tavasszal, nagyobb vízhozamú folyamként lezúdulva a mátrai erdő ékességei.

3. nap FENYVESPUSZTA – GALYATETŐ

Útvonal: Fenyvespuszta – Ágasvár – Galyatető – Rudolftanya

Napi útvonalhossz: 17,5 km

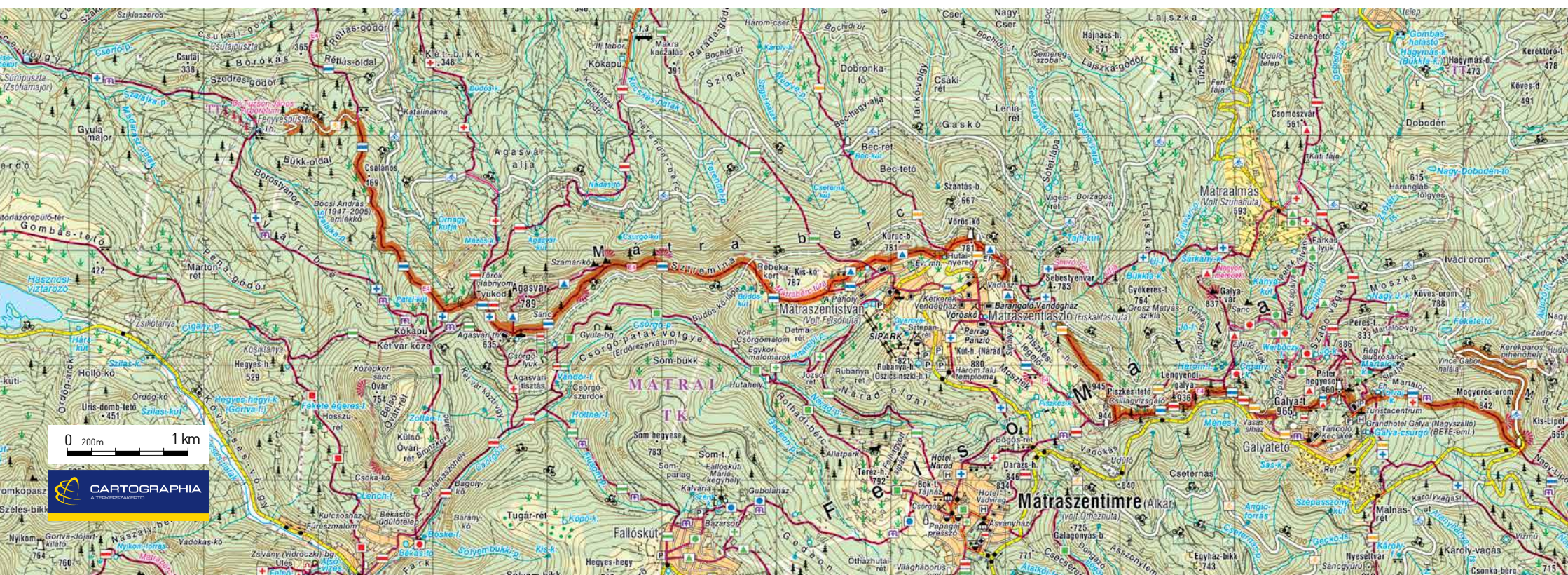
Napi szintemelkedés/lejtés: 815 m/461 m

Ezen a napon vándorutak új táborhelyre vezet; Galyatető érintésével a Rudolftanya melletti tisztásra. Hosszú és nagy szintemelkedésű út vár rátok, érdemes reggel időben elindulni. Először a jelet kövessétek keleti irányban, míg el nem éritek a jelzést. Onnan déli irányba tartva, fokozatosan emelkedve juttok fel az Ágasvár és Óvár közti nyeregbe, ahonnan keleti irányba fordulva kell továbbhaladni egészen az Ágasvári Turistaházig. Ez kiváló helyszín a pihenésre. Ha kifűjtátok magatokat, haladjatok tovább kelet irányába. Akinek még van elegendő energiája, tehet egy kitérőt az Ágasvári magaslathoz . Kövessétek a jelzést a festői

Az Ágasvári Turistaház és melléképületei

szépségű hegygerincen, majd a jelzésű nyomvonalon éritek el a Vöröskő-kilátót. Utatokat folytatva elhaladtok Varga Mihály kopjafája mellett, majd kövessétek   jelzéseket, míg újra a túraúton haladtok Galyatető felé. A Galya Túra-centrum újabb alkalmas hely a pihenésre és a Galya kilátóról pedig csodás körpanorámában gyönyörködhetek. Utatok a jelzésen folytatódik, egészen a Mogorós-ormot követő esőbeállóig. Itt forduljatok balra az erdészeti aszfaltúton, amely elvezet benneteket a következő sátoztáborig (és), ami a Rudolftanya erdei szálláshely közelében fekvő tisztáson található.

Tudtad?

Ágasvár – A Mátra nyugati részén elhelyezkedő, meredek trachithegycsúcs, Pásztóhoz közel. Tetején egykor erős vár állt, melynek mára alig maradtak látható nyomai. Ágasvár az amatőr csillagászok egyik kedvelt észlelőhelye, ennek köszönhető, hogy kisbolygót neveztek el róla, mégpedig a 111570 Ágasvárt.

Mátraszentimre: Lajkut György kopjafája

Mátraszentimre, Vöröskő-kilátó

Ágasvári Turistaház

Ágasvári Turistaház – Utatok már-már kötelező pihenőpontja az Ágasvári Turistaház. Korábbi tulajdonosa, báró Hatvany Endre saját költségén új szobákkal bővítette, majd 1925-ben a budapesti Pannonia Turista Egyesület számára átadta azzal a megállapodással, hogy az egyesület menedékházként tovább üzemelteti. Be is rendezték az épületet, és még az 1925-ös évben, a turistaközönség részére 28 fekvőhelyet biztosítva megnyitották.

Mátraszentimre, Vöröskő

4. nap RUDOLFTANYA

Napi útvonalhossz és szintemelkedés: programtól függően változhat

Az egyhetes vándortábor felezőnapján pihenhetnek. Érdekes sétát tenni a Rudolftanya melletti fenyő gyűjteményben, de Galyatetőre is visszatúrázhattok. Emellett több program közül is választhattok. A délelőtti sportos játékokkal, kézműveskedéssel és íjászversennyel telhet, míg éjszaka csillaglesen vehettek részt.

Galya-kilátó

Kilátás a Galya-kilátóból:
bodonyi-medence

Kilátás a Galya-kilátóból:
maconkai víztározó, háttérben a Karancsbalatoni Nemzeti Park

Tudtad?

Galya-kilátó – Kevésbé ismert, hogy a kilátó nem a 965 méter magas Galyatető csúcsán található (ezen az URH adótorony áll), hanem a 960 méter magas Péter-hegysén. A kilátó 2014-ben újult meg; a 30 méter magas építményről körpanoráma tárul szemünk elé, látható többek között a Gerecse és a Magas-Tátra is.

Károlyi család és Rudolftanya – A vidék múltja szorosan összefűződik a Károlyi család munkásságával. A Károlyi család nagyban hozzájárult Parád és Parádsasvár arculatához kastélyokkal, parkokkal, fürdőkkel, impozáns fasorokkal, vadászházakkal. Szinte ma is ezek a létesítmények adják meg a térség jellegét és vonzerejét.

A kastélyaikat a kor neves építészevel, Ybl Miklóssal terveztették, melyekben a grófi vadászatok során igen pezsgő élet zajlott. Az 1860-as években létrehozott vadaskertbe több vadászház épült, köztük Rudolf-tanya is, mely Wenckheim Rudolfról kapta nevét. Ma az épület az EGERERDŐ Zrt. kezelésében van, kerékpáros pihenőhelyként és erdei szálláshelyként várja a megfáradt erdei vándorokat.

Galya-kilátó

Rudolftanya

A Felső-Mátra festői falvai – A körtúra érinti a Felső-Mátra falvait. A kis hegyi falvak eredetéről a mai napig megoszlanak a vélemények: az egyik nézet szerint német, a másik szerint döntően szlovák eredetű népesség élt itt. (Vélhetően mind a két nemzetiség megtelepedett erre felé.) Az első telepesek üvegfúvással kezdtek foglalkozni, amelyhez a környező erdők biztosították az alapanyagot. Ennek állít emléket a mátraszentimrei üveg-huta. Erre utal a települések régi neve is: Ötház-huta-Mátraszentimre, Fiskalitás-huta-Mátraszentlászló, Felsőhuta-Mátraszentistván. Az első családok leszármazottai a ma is a falvakban élők Gubolák, Stullerek, Szabadok, Randliszekek és Szőkék. Ma is az eredeti szlovák nevek vannak többségben, hiszen a helyben élő őslakosokhoz beházasodtak hamar asszimilálódtak. A Mátrán belül is sajátos helyet foglalnak el a felső-mátrai falvak, hiszen lakói - eltérően a Mátra más részeitől - döntően szlovák ajkúak voltak. A települések környezete havasi jellegű legelő- és rétgazdálkodásra volt alkalmas. Szinte minden portán szarvasmarhát, lovat és kecskéket tartottak. A családok női tagjai és a gyerekek rőzsét, gombát, szedret, hecsedlit, azaz csipkebogyót gyűjtöttek és értékesítettek. A földművelést a domborzat, a köves terméketlen talaj és a közel hat hónapos tél alig tette lehetővé. Az 1970-es évek második felében központi rendelkezés tiltotta meg az állattartást, a legelők, a rétek elcserjésedtek, elgazosodtak. Rehabilitálásuk - különböző EU-s források felhasználásával - részben már elkezdődött.

Galya-kilátó, kilátás a bivakszállásról

Szanatórium – Az 1930-as években egy sor szállodát, szanatóriumot emeltek a Mátrában, amely ennek is köszönhetően hamar az úri középosztály körében kedvelt klimatikus üdülőhelyé vált. Ebben az időszakban épült a mátraházi és a kékestetői szanatórium, a galyatetői Nagyszálló, hogy csak néhányat említsünk. Ugyanebben az időben emelték a mára jelképpé vált Három falu templomát, illetve a galyatetői templomot is.

5. nap GÁLYATETŐ – SZALAJKAHÁZ

Ismét „sátrat bontotok” és a déli lejtők felé veszitek az irányt, egészen Szalajkaházig.

Erre a napra három útvonalat is ajánlunk.

Útvonal: Mátraszentimre érintésével

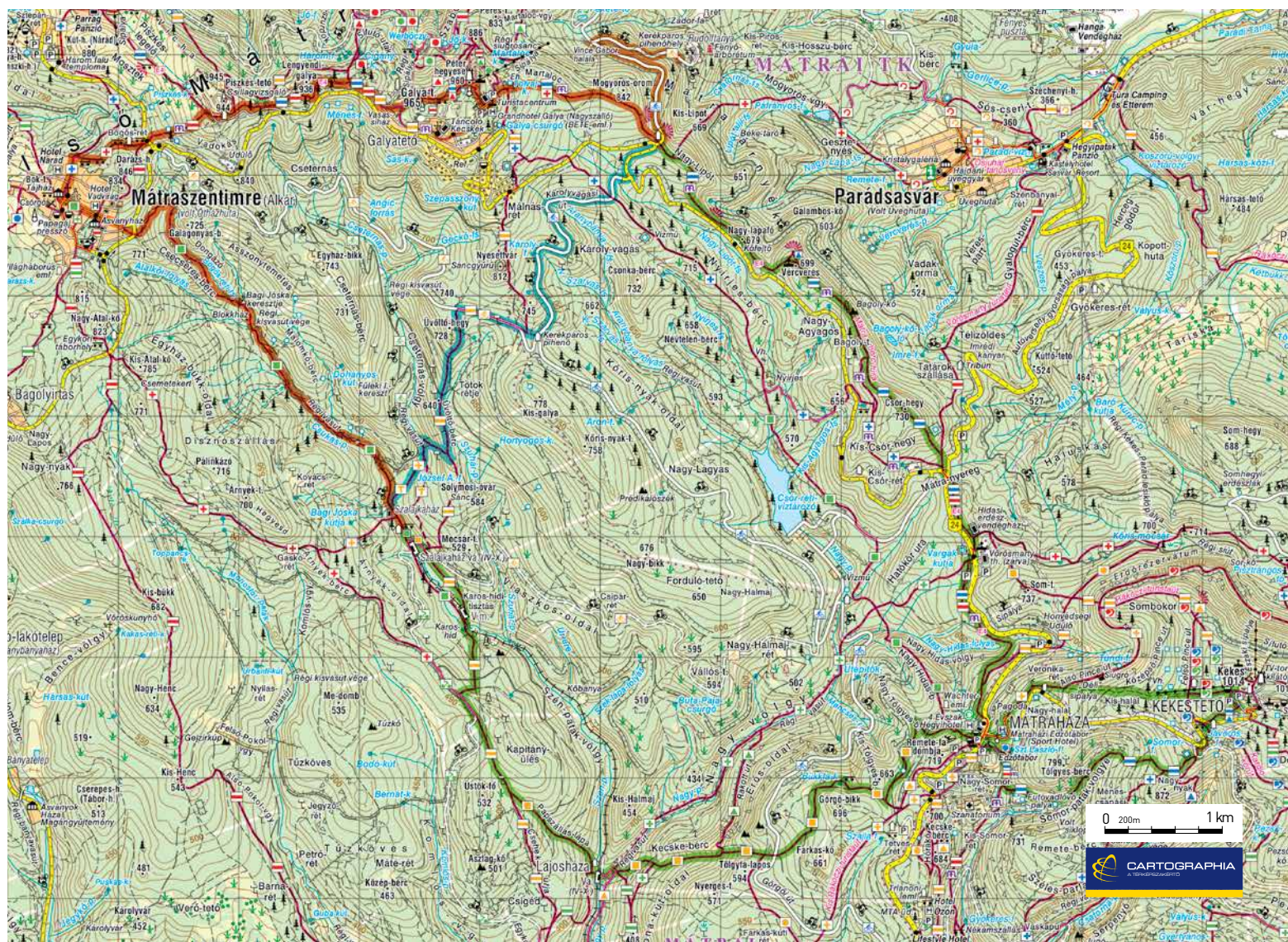
Napi Útvonalhossz: 13,3 km

Napi szintemelkedés/lejtés: : 351/548 m

1. útvonal: Az üvegutákról is híres Mátraszentimrét érintő útvonalon az Ásványok háza változatos programokkal várja a kincskereső diákokat. Először a már ismert jelzésen haladjatok a Bögös-rét felé. Innen a , később a jelzés vezet a településre. Az Ásványházat az Arany János utca-Park utca sarkán találjátok. Az izgalmas program befejeztével a falut elhagyva a jelzésen a Mátravasút egykori szárnyvonalán haladjatok tovább, érintve a kisvasút Blokkház nevű fa épületét és Bagi Jóska, vadászbalesetben elhunyt erdész sírját, mígnem a következő táborhelyhez érkeztek, a Mátravasút „Szalajkaház” végállomása melletti tisztásra

2. útvonal: Komoly kihívás a korábban megkezdett Mátra-gerinc túra folytatása a jelzésen egészen Kékestetőig. A jelzett szakaszon a Vércverés nevű helyen csodás panoráma nyílik a parádi völgyre. A kékesi csúcs meghódítása után a déli sípályán célszerű visszaereszkedni Mátraházra. A javasolt pihenő után a , majd jelzéseken haladva, Lajosháza érintésével juthattok el a Szalajka-tisztásra. Útvonalhossz: 23 km; napi szintemelkedés/lejtés: 744 m/1203 m

3. útvonal: Egy rövid útvonalon is elérhetitek a harmadik táborhelyet. A , jelzésű aszfaltutakon haladjatok, majd kövessétek a jelzést. Tehettek egy kitérőt a Nyestetvár felé, amely hazánk második legmagasabban fekvő vára. Ha elértétek a jelzésű utat, azon menjete tovább, végül a jelzés fog elvezetni a táborhelyre. (8,8 km; emelkedés 172m/lejtés 333 m)

Szalajkaház

Tudtad?

Nyesettvár – Egy mára elpusztult Árpád-kori kisvár a Mátrában, Gyöngyössolymos területén, Galyatető közelében. 812 méteres tengerszint feletti magasságával a mai Magyarország területén található várak közül ez a második legmagasabban fekvő erősség. Feltehetően a környéken birtokos Aba nemzetség Solymosi ága építette, talán a 11. században. Valószínűleg a 14. századra már elpusztult. A vár körül egy 9 méter széles árok fut körbe. Ennek nyugati részén egy terasz helyezkedik el, mely a várba felvezető út alapja lehetett. Az árokból kitermelt köveket annak külső részén sáncszerűen felhalmozták. A vár területét napjainkban erdő borítja.

A Nyesettvár nyomai

Blokkház – A kisvasúti vonal egykori végénél található. Elhagyatott, apró gerendaház az erdő mélyén, mely egykor a patak völgyben járó kisvasút megállóhelye volt. Ma már csak tájékoztató pontként szolgál.

Blokkház

Szalajkaház – A mai Szalajkaház elődjét az 1920-as években építették. A szalajka elnevezés tőle hamuzsírt jelent. Régen az üvegekészítés alapja volt a hamuzsír. Először az 1929-es Mátrai úti kalauzban írtak róla, mint szálláshelyről. A házat egészen az 1980-as évekig használták erdei munkások, de turisták is szálltak meg benne, majd a kisvasút megszűnése után elnéptelenedett. A kisvonal 2009-ben újra elérte a Szalajkaházat, amit 2014-ben teljesen felújítottak, így napjainkban erdei szállásként működik.

Mátravasút, Szalajka-végállomás

Mátravasút, MK-48 típusú dízelmozdony

6. nap SZALAJKAHÁZ

Az előző napi teljesítés függvényében a mai napra három útvonalat ajánlunk.

Útvonal: Kékes csúcstámadás

Napi Útvonalhossz: 23 km

Napi szintemelkedés/lejtés: 888 m/888 m

Utakat a Szén-patakon átkelve, a Szuhár-patakba átvezető jelzésű dózerúton indítjátok, mely aztán a Viaszkos-patak völgyébe vezet át, kitartó emelkedéssel. A Viaszkos-oldalban tovább haladva a Válás-tető alatt elhaladva értek fel végül a Görgei aszfaltos feltároló útra. Innen a Nagy-patak keresztezése után a majd a jelzést kövessétek. A továbbiakban ezen haladjatok egészen Mátraházáig. Az ország csúcsát az országos kék jelzést követve célszerű meghódítani. A kékesi csúcs meghódítása után a déli sípályán célszerű visszaereszkedni Mátraházára. A javasolt pihenő után a , , majd jelzéseken haladva, Lajosháza érintésével juthattok el a Szalajka-tisztásra.

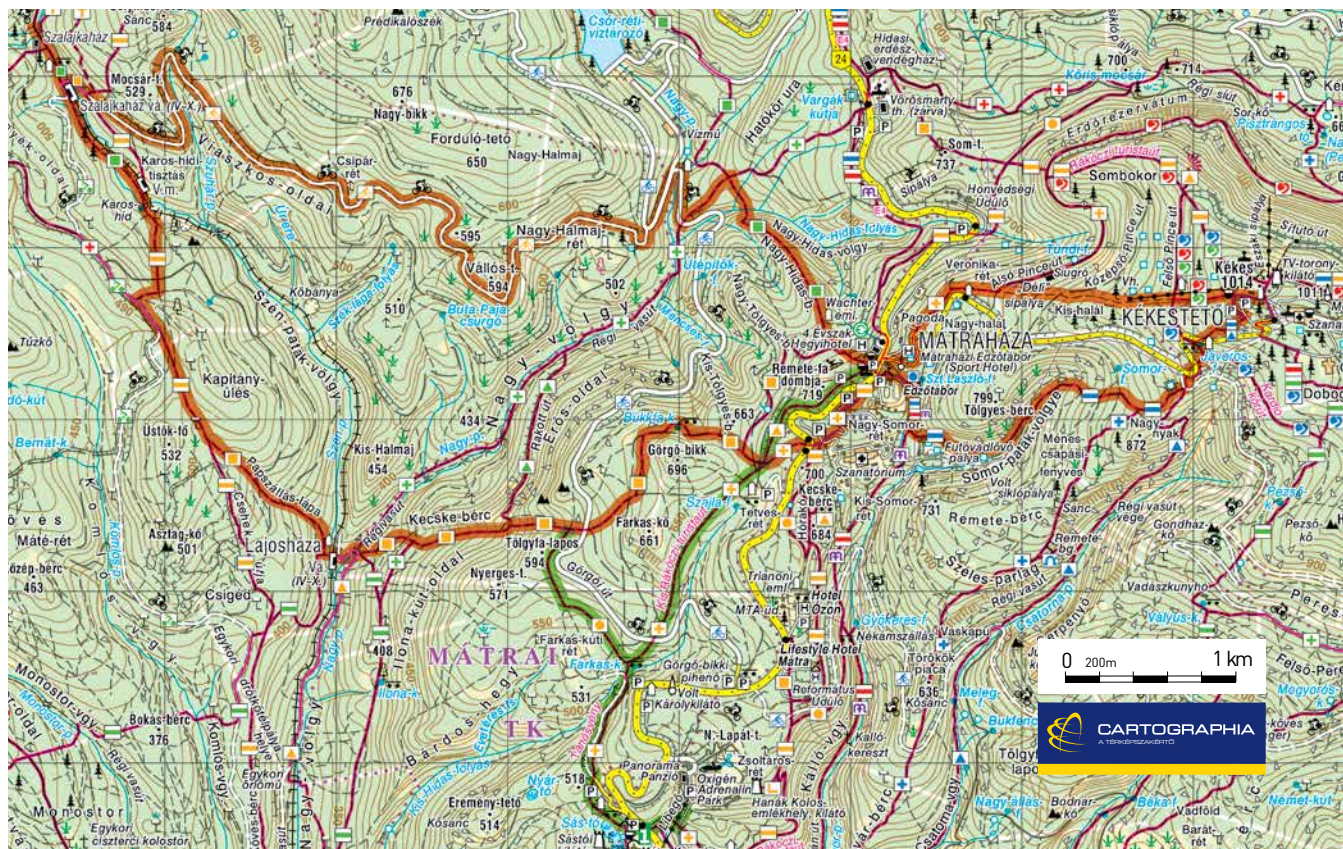
Sástó-Adrenalin park

Könnyebb célpont a Sástó. Ennek útvonala Mátraházáig megegyezik a kékesi nyomvonallal, de Mátraházára érve déli irányban induljatok tovább a , majd a jelzésen. Ez az útvonal az Ó-Farkas-kút után egy izgalmas tanösvényt is bemutat, majd a tó melletti séta után az Adrenalin-parkban az aktív kikapcsolódás következhet. A táborhelyre visszavezető út Ó-Farkas-kútig már ismert, innen azonban a északnyugat, majd a jelzésen Lajosháza érintésével nyugati irányba haladjatok. A Szalajka-tisztásra a , majd a jelzés vezet vissza. Útvonalhossz: 21 km; napi szintemelkedés/lejtés: 683 m/683 m

Mátraszentimre Ásványház

Ha az előző nap elmaradt az aranyosó program, egy könnyebb túrával mindenképpen célszerű meghódítani Mátraszentimrét.

A jelzésen induljatok északnyugati irányba, amely egyenesen a településre vezet. Az Ásványházat az Arany János utca-Park utca sarkán találjátok. A program után a futballpálya mellett lelitek meg a jelzést; ezen haladjatok az országútig, majd kövessétek a , aztán a jelzést, melyek elvezetnek a Mátravasút „Szalajkaház” végállomása melletti tisztásra. Útvonalhossz: 9 km; napi szintemelkedés/lejtés: 337 m/343 m

jellemző az ún. kora tavaszi aspektus, ami azt jelenti, hogy bizonyos lágyszárúak (pl. hóvirág, keltike) még azelőtt virágoznak, hogy az erdő kilombosodna. A felmelegedés miatt térfoglalása egyre csökken.

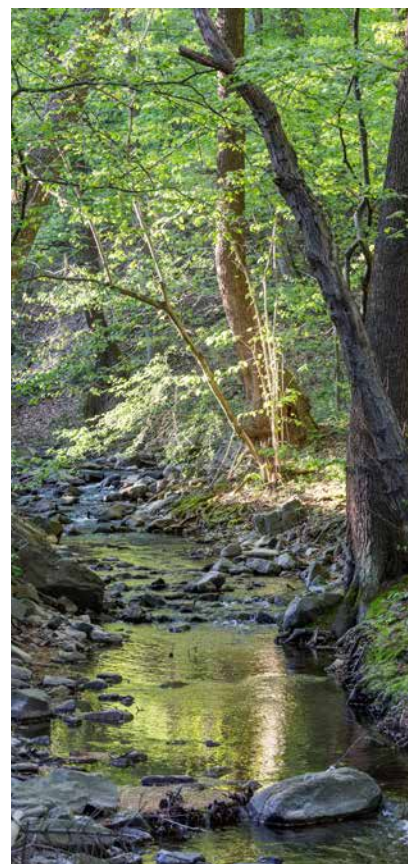
Sástó – Magyarország legmagasabban fekvő tava a Mátrában. Tengerszint feletti magassága 507 méter. Kiváló csónakázó- és horgász hely. Az esővíz által táplált lápos mocsaras tavakat 1960 körül kezdték üdülőhellyé alakítani. Az idők alatt feltöltődő medreket kitisztították és egybe nyitották. A mai tó átlagos mélysége 1 méter. Sástón található az egyik legszebb panorámát nyújtó mátrai kilátó is, amit egy üzemképtelen fűrótoronyból alakítottak ki (a Szeged melletti Algyőről szállították ide). A torony 50 méter magas, kilengése nagy, tetején és oldalán adó-vevő és adósugározó készülék található.

A Kékes – A Kékestető csúcsa kitérőre sarkallja és alázatra tanítja a természetjárókat: az ország legmagasabb pontja. Megérkezve a TV-torony tövébe étterem, illetve kávézó is felfrissülést kínál a túrázóknak. A 178 méter magas torony fantasztikus kilátást nyújt minden égtáj felé.

A Kékes, mint gyógyhely – A Kékes klimatikus viszonyai gyógyító hatással vannak az asztmatikus betegségekre, idegkimerültségre, emiatt települt ide a csúcshoz közel található Mátrai Gyógyintézet kékesi egysége. A kékestetői gyógyszálló, amely egykor a legmodernebbnek számított az országban, 1933-ban épült fel egy 30 hektáros területen, Miskolczy László tervei alapján. Az 1950-es években állami tulajdonba és a mátraházai egységgel közös kezelésbe került, szanatóriumi funkciót kapva.

A tévétorony – Kékestetőn már 1958-ban épült egy antennatorony, az azonban később kevésnek bizonyult, elavulttá vált. A régi torony tözsomszédságában 1981-re megépült az új tévétorony és hozzá a kiszolgáló épület. Tengerszint felett 1200 méteres magasságig nyúlik a karcsú antennatorony. Építéséhez 1300 köbméter vasbetont és 500 tonna acélszerkezetet használtak fel. Kilátórészét csak jóval később alakították ki.

Bükkösök – Hazánkban főképp a 400-500 méter tengerszint feletti magasságban kialakuló erdőtársulás. Az állományalkotó bükk mellett jellemző elegyfa a gyertyán, a hegyi juhar, a magas kőris, a hegyi szil és a nagylevelű hárs, alacsonyabb területeken a kocsánytalan tölgy, a kislevelű hárs, a korai juhar és a madárcseresznye. A sűrű lombzat miatt a talaj fényben szegény, ezért cserjeszint nem alakul ki. Gyepszintjükre

Szén-patak

Kékes

7. nap

SZALAJKAHÁZ – GYÖNGYÖS

Útvonal: Szalajkaház – Gyöngyössomos – Gyöngyös

Napi útvonalhossz: 13,1 km (kisvasúttal)

Napi szintemelkedés/lejtés: 2 m/304 m

A mátrai vándortábort kisvonatozással zárjuk. A vonat indulásáról az útvonalfelelőstől kaptok tájékoztatást.

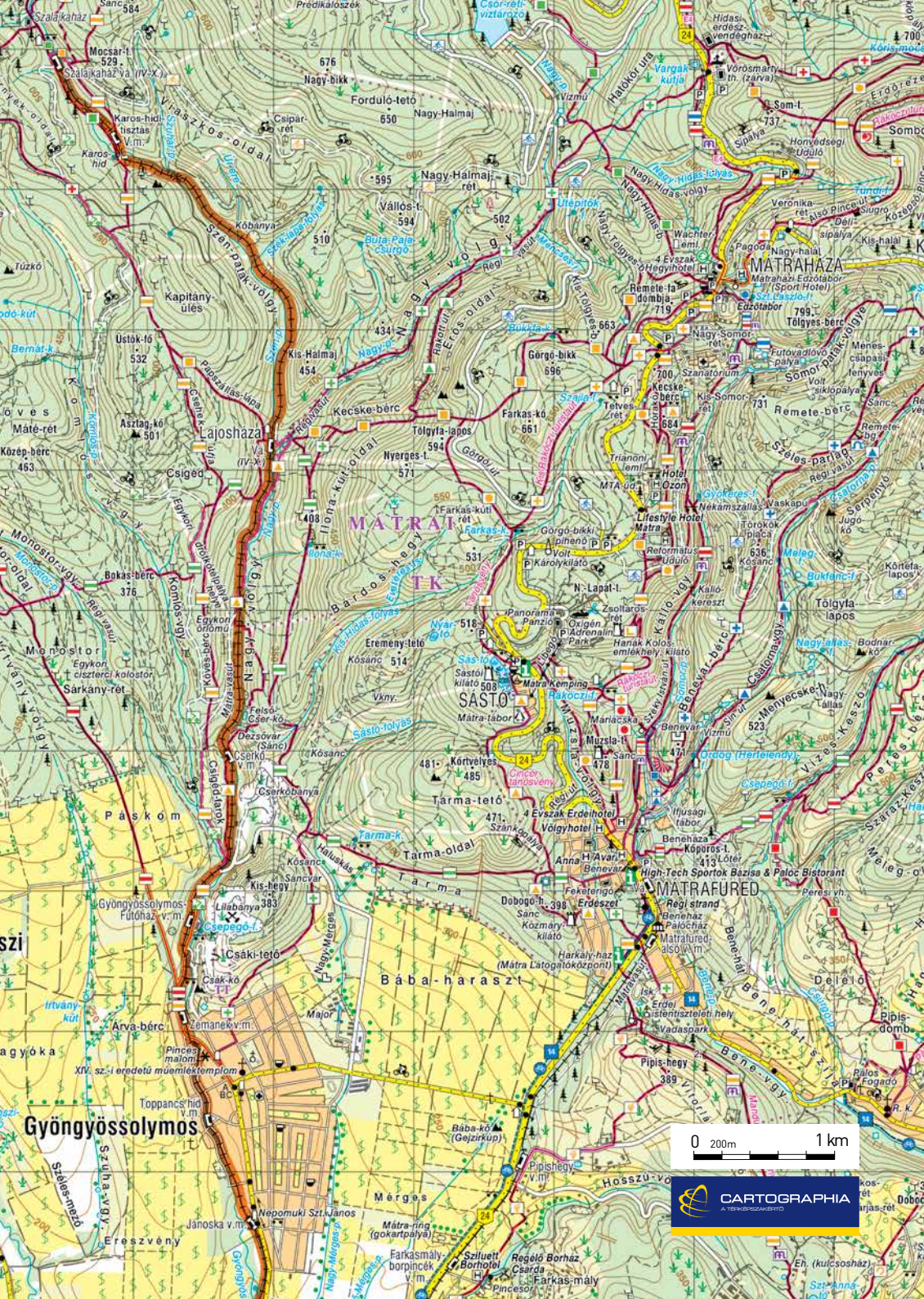
A Mátravasút felújított szakaszán Szalajkaházról egészen Gyöngyösig utaztok, ahol a végállomás épületének közvetlen szomszédságában található Mátra Múzeumba várják a megfáradt vándorokat. A múzeumi program mellett a város számos egyéb szórakoztató programot kínál pl.: strand, állatkert stb.

Szalajka-tanösvény

Szalajka-tisztás

Tudtad?

Mátravasút – A Mátra déli oldalában haladó erdei vasút, mely a 325-ös számú Gyöngyös-Mátrafüred (6,3 km) és a 324-es számú Gyöngyös–Gyöngyössolymos–Lajosháza–Szalajkaház (13,1 km) szárnyvonalból áll. Az utolsó olyan keskeny nyomközű vasút Magyarországon, amely két vonalon is menetrend szerinti személyszállítást végez.

Mátravasút, indító állomás – Gyöngyös

Palóc Néprajzi Magángyűjtemény és Babakiállítás – A Palóc Néprajzi Magángyűjtemény és Babakiállítás gyűjteménye 1983-tól állandó kiállításként üzemel Mátrafüreden. A gyűjtemény anyagát Szakács Józsefné Mészáros Magda kezdte gyűjteni 1945 után. A Palócföldet bejárva darabról darabra vásárolta össze a régi hímzéseket, lakástextíleket, viseleti darabokat. Kiállítóhelyei változtak, de már 1996 óta állandó helyen tekinthető meg, a Mátrafüredi régi általános iskolában, a Pálosvörösmarti út 2. alatt. Jelenlegi üzemeltetője Lovászné Juhász Rita.

Mátra Múzeum – Gyöngyös keleti részén, a Mátra felé vezető 24. számú út mellett, az egykori Orczy-kastély épületében kapott helyet. Elsősorban a várossal és a Mátra-vidékkel kapcsolatos emlékeket, dokumentumokat gyűjti, egy részüket állandó kiállításon mutatja be.

Mátra Múzeum, Orczy-kastély

Mátra Múzeum, Orczy-kastély

Gyöngyösi Állatkert – 2004-ben nyitotta meg kapuit Magyarország egyetlen magánkézben lévő állatkertje. Az azóta is folyamatosan bővülő parkban már közel 2 hektáron 92 állatfaj mintegy 300 egyede látható.

Kedvet kaptál?

TOVÁBBI ERDEI VÁNDORTÁBOR HELYSZÍNEK

Börzsönyi Erdei Vándortábor útvonal

Lépjetek az élő történelem földjére! A Diósjenői Erdei Szabadidőpark élményeivel kezdték a tábort, majd a Drégelyvár, a Törökasszony útja, a Kutyka-forrás és az Árpád-kori földvár maradványainak titkait ismerhetitek meg. A legendák és a vadregényes Börzsöny felfedezése mellett lehetőségek nyílnak kézműves foglalkozásra, kisvasutazásra és esti szalonnasütésre is. Készen álltok az időutazásra?

Vértesi Vándortábor útvonal

A vértesi útvonal romantikáját sok helyen még a térerő sem zavarja, a nomád táborhelyek pedig felüdülést jelentenek a városi élet után. A hét nap során olyan különleges helyszíneket érinthettek, mint Vértesszőlő, a Majki Kamalduli Remeteség és az Oroszlányi Bányászati Múzeum. A táborban kiemelkedő figyelmet fordítunk a környezeti nevelésre.

Zselici Erdei Vándortábor útvonal

A Zselic varázsa a csillagos égboltban rejlik. A Zselici Csillagpark területén ugyanis olyan alacsony a fényszennyezettség, hogy derült nyári éjszakákon kétezer csillag és a Tejút egy része is látható. A tábor során mesés környezetben barangolhattok a zselici rengetegben, gyönyörködhetek a Ropolyi-tó csillogó víztükrében, és megsimogathatjátok Magyarország öt nagyvadfaját a Bőszénfai Szarvasfarmon.

Vasi-Hegyháti Erdei Vándortábor útvonal

Vándoroljatok velünk a szellős, szalmabálákkal teltűzdelt lankákon! Lépjetek be a Jeli Arborétum varázskertjébe, ugorjatok fejest a Szajki-tavak hűs vizébe, és fedezzétek fel az oszkói Hegy-pásztor Kört, ahol a falu jellegzetes apró parcellás szőlőhegyei és zsúpfedeles présházai mellett a belső békét is megtekinthetitek. Megígérjük, hogy az egyedi hangulatú vidéket örökre a szívetekbe zárjátok majd!

Zempléni Erdei Vándortábor útvonal

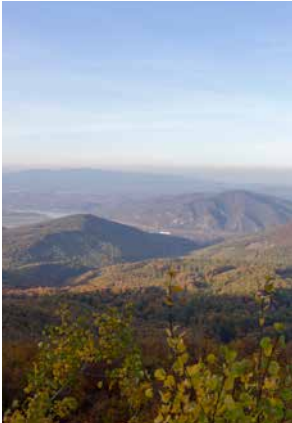
Töltődjete fel az utánozhatatlan, vadregényes, ősi energiával teli Zemplénben! A világ tetején érezhetitek magatokat a Sólyom-bérc és a Nagy-Péter-mennykő égisze alatt, a szikláin, varázslatos napfelkeltét nézhettek az ország legszebb panorámáját nyújtó Kerek-kőnél, a Mlaka-rét és az István-kúti nyírjes egy különleges világba kalauzol, a nomád életérzés a Gerendás-réten pedig felejthetetlen.

Mecseki Erdei Vándortábor útvonal

A Mecseki Láthatatlanok titkos ösvényén, egy Csepel teherautó platóján utazva indítjátok a túrát. Ugye, milyen izgalmas? A hét nap során bepillanthattok a Mecsek szénbányászati múltjába, érintitek a Melegmágyi- és a Nagy-Mély völgy csodálatos karsztképződményeit, és megismerkedhetek az üvegművességgel. A magyaregregyi erdei strandolás pedig már csak hab a tortán.

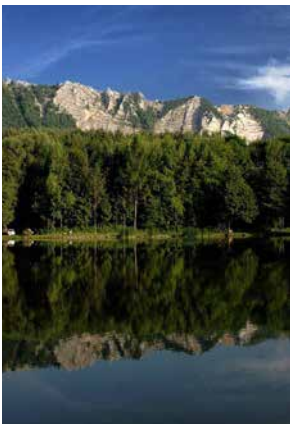
Pilisi Erdei Vándortábor útvonal

A Pilis a „szívünk csücske”, ahol teljesen egybeolvadhattok a természettel. A látványos történelmi túrán kanyaroghattok a Spartacus-ösvényen, lepillanthattok a Dunakanyarra a Prédikálósziéről, a Bertényi Miklós Fűvészkertben a hatalmas duglászfenyők árnyékában hűsölhettek, Visegrádon pedig visszamehettek az időben. A tábor végén egy vízbillogi kaland is vár rátok a Madas László Erdészeti Erdei Iskolában. Indulhatunk?

Bakonyi Erdei Vándortábor útvonal

A Bakony az egyik legkedveltebb útvonal, megérjük, hogy mindenkinek ide húz a szíve! A hűvös Kerteskői-szurdok 30-40 méteres sziklafalai, a Szent István király nevéhez fűződő 1000 éves Bakonybél, a Kőris-hegyi panoráma a Balaton csillogó víztükrével, a Pannon Csillagdában tett kirándulás a csillagok közé mind-mind különlegessé teszik az útvonalat. Tudtátok, hogy a Bakonyban is van Gyilkos-tó? Ideje megnézni!

Bükki Erdei Vándortábor útvonal

Az útvonalat a Bükki-fennsík barlangoktól „lyukacsos” karsztfelszíne és jégkorszaki fajokat megőrző mikroklímája teszi egyedivé. A híres bükki „kövek”, az Istálló-kő, Tar-kő, Pes-kő, Bálvány, Bél-kő meghódítása után üdítő lesz a bükkösök hűsítő árnyéka. A tábor során elkalauzolunk titeket a vidék legfontosabb régészeti lelőhelyére is, az Istálló-kői ősember barlangba. Szilvásvár és a Fátyol-vízesés pedig méltó lezárása az egyhetes időutazásnak.

Balaton-felvidéki Erdei Vándortábor útvonal

Túrázz víz és föld találkozásánál: itt ér össze a magyar tenger csillogó vize a felvidék szőlős lankáival, medencéivel és tanúhegyeivel. Ha olyan helyen kirándulnál, ahol az élővilág és a mesés táj mellett a történelmi emlékek is főszerepet kapnak, akkor várunk a Balaton-felvidékre! Az útvonal kolostorromjainál leltúnt idők történeteit idézhetitek fel, hegytetőről és kilátóról gyönyörködhetek a vidék panorámájában, zárásként pedig a Balaton hűs vize vár benneteket!

Dél-Zalai Erdei Vándortábor útvonal

Az erdő és a víz szerelmeseinek! A kis zalai falvak, a pincesorokat körülölelő erdők változatos élővilága sok érdekességet tartogat. Sétálhattok a közel 200 éves bükkösben, felfedezhetitek az erdő alatt található hidegháborús bunkerrendszer építményeit, meglátogathatjátok a fák közt megbújó különleges kápolnákat, utazhattok az ország leghosszabb erdei vasútján és bejárhatjátok a Budafai Arborétum ösvényeit, mielőtt vízre szállnátok.

Tetszett a tábor? Arra biztatunk, hogy megörökített élményeidet küldd el a vándortáboros fotó- és videópályázatra! Érdekel? További a részleteket: vandortabor.hu/fotopalyazat-2025

SZERETNÉD MEGOSZTANI A NAGYVILÁGGAL A TÁBORI ÉLMÉNYEIDET?

f #ERDEIVANDOR #VÁNDORTÁBOR #LEGJOBBTÁBOR

AZ ERDEI TŰZGYÚJTÁS SZABÁLYAI

Talán nem is gondolnád, de Magyarországon évente több mint 20.000 erdő- és vegetációtüz keletkezik. **Magyarországon a tüzek 99 százaléka ráadásul emberi gondatlanság miatt keletkezik!** Az okok között előkelő helyen szerepelnek a rosszul eloltott, vagy a nem jó helyen rakott tábortüzek. Tartsd tehát be a szabályokat, és fogadd meg az alábbi tanácsokat, hogy gondtalanul élvezhesse mindenki az esti tábortüzek hangulatát!

Mikor nem gyűjthatsz tüzet az erdőben?

Kiemelten tűzveszélyes, száraz, meleg időszakokban tűzgyújtási tilalmat rendelnek el. Ekkor az erdőben mindenütt, még a kijelölt tűzrakóhelyeken is tilos a tűzgyújtás! Az első lépés tehát a tájékozódás, hogy nincs-e tilalom. Ezt megteheted a www.erdotuz.hu oldalon, vagy az útvonalfelelősnél.

Hol gyűjthatsz tüzet?

Az erdőben az arra kijelölt és kiépített tűzrakóhelyeken szabad tüzet gyújtani. A legtöbb táborhelyen van ilyen, ha nem találsz, akkor kérdezd a táborhely gondnokát!

Hogyan gyűjtsd meg a tüzet?

Tüzet mindig csak felnőtt jelenlétében gyűjts! Első lépésben készíts egy kis kupacot a gyújtósóból (pl. papír, száraz levelek), majd apró ágakból egy kis sátrat a gyújtós fölé. Gyufával vagy öngyújtóval több oldalról is gyűjtsd meg a gyújtóst, majd ha az ágak is lángra kaptak, óvatosan tápláld a tüzet további aprófával, később nagyobb tűzifával. Ne feledd, hogy a tűzhely nem szemetes! Csak az ártalmatlanul égő hulladékot dobd bele (papír, hagymahéj). Az egészségre ártalmas (pl. műanyag zacskó), vagy el nem égő hulladékot (pl. konzervdoboz, üveg) a szelektív hulladékgyűjtőbe helyezd!

Hogyan oltsam el a tüzet?

Lehetőleg hagyd teljesen leégni a tüzet, majd locsold le minél több vízzel. A vizet keverd össze a még forró hamuval, figyelve a tűz széleire is! Mielőtt ott hagyod, ellenőrizd, hogy teljesen kialudt-e a tűz: tartsd a kezed a hamu fölé, és ahol még forrónak érzed, oda önts újból vizet. **Ha a hamu forró, ne indulj el, ne hagyd magára!**

AZ ÉV LEGZÖLDEBB HETE!

Az erdők közös örökségünket jelentik, egészséges megmaradásuk a változó klímában az élhető természeti környezet fennmaradásának záloga. Ezért egész úton figyelj oda, hogy közösen megőrizzessük a Mátra erdeit az utókornak:

Csak a lábnyomodat hagyd az erdőben! Vagyis ne szemetelj, a napi hulladékot összegyűjtve vidd el a táborhelyig, ahol megfelelően válogatva helyezd el a szelektív hulladékgyűjtőben.

Minél kevesebb szemetet termelj! A napi ételcsomagolásához használd az út elején kapott táskát, az ivóvizet mindig a kulacsodba töltsd újra.

Takarékoskodj a vízzel! Túrázás közben természetesen fontos a folyamatos folyadékbevitel, és a meleg nyári napokon jól esik egy gyors mosdás a faluszéli nyomós kutaknál. De ne feledd, hogy a víz az egyik legfontosabb kincsünk, ezért ne folyasd fölöslegesen a kút vizét, és ne bánj pazarlóan a források vizével sem! Az esti mosdásnál is takarékoskodj a táborhelyre sokszor nehezen eljuttatott vízzel: próbálj három perc alatt alaposan lezuhanyozni. Hidd el, egy kis odafigyeléssel menni fog!

Vigyázz az erdei élőlényekre, növényekre és állatokra! Az egészséges erdőben az élőlényeknek megvan a maguk fontos szerepe, így minden letört faág, eltaposott rovar gyengíti az életközösség egészének működését.

Válj tudatos energia-felhasználóvá! Takarékoskodj az elektromos árammal, ne használd túl gyakran a telefonod, és ha teheted, környezetbarát módon (gyalog és kerékpárral) közlekedj – nemcsak az Erdei Vándortábor ideje alatt, hanem később a mindennapokban is!

Kiadja:

Országos Erdészeti Egyesület, 2025
www.oee.hu
www.erdeivandor.hu

Design:

Bodolóczki Júlia
be.net/bodojula